

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/129/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113244138
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1113244138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a JUDr. Ľuboša Sádovského v právnej veci žalobcu: X.. S. D., R.. XX.XX.XXXX, D. I.Á. XX, D., zast. ADVOKA, s.r.o., Komárnická 36, Bratislava, proti žalovaným: X/ K.. K. D., R.. XX.XX.XXXX, D. J. XX, D., X/ X.. S. K., R.. XX.XX.XXXX, D. Q. X, D., X/ O. C., R.. XX.XX.XXXX, D. N. I. XX, D., všetci zast. JUDr. Tomáš Kozovský, advokát, B?rnsonova 8, Bratislava, o zaplatenie 3.333,12 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8. novembra 2016, č.k. 24C/10/2014-188, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 3.333,12 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,014 % denne zo žalovanej sumy od 26.12.2013 do zaplatenia, a žalovaným priznal plnú náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX U. K. T., R.. XX.XX.XXXX, ktorá zanechala závet zo dňa 10.02.1999, podľa ktorého sa dedičkou jej nehnuteľného majetku mala stať D. D., W.. T., R.. XX.XX.XXXX. V. A. W.. S. D., R.. XX.XX.XXXX, N.. E. D., R.. XX.XX.XXXX, K.. R. H., R.. XX.XX.XXXX, a žalobca namietali absolútnu neplatnosť závetu. V merite veci bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 8C 11/2003 zo dňa 28.11.2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 223/2013 zo dňa 27.05.2013. Z osvedčenia o dedičstve zo dňa 08.10.2013, vydaného notárom JUDr. Milošom Kaanom pod č. D 162/2001, Dnot 48/2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.10.2013, potom vyplynulo, že žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností, a to dom I.. Č.. XXXXXX, N. na N. W. „. N.. Č.. XXXX, O. N. W. „. N.. Č.. XXXX, U. N. O. R. V. C. XXX K., U. na Q. Č.. XXXX pre kat. úz. D. - I. K., C. W. X/XXX z celku. Žalobca predmetné nehnuteľnosti nikdy žiadnym spôsobom neužíval a ani k nim nemal prístup, tieto nehnuteľnosti užívali po celý čas pre svoje účely žalovaní bez jeho súhlasu, proti jeho vôli, napriek tomu, že podľa evidencie katastra neboli ich výlučnými vlastníkmi (vlastnili ich v rozsahu 13/14 z celku). Podľa žalobcu tak žalovaní od roku 1999 získavali majetkový prospech bez právneho dôvodu. Ak by sa vychádzalo z priemeru cien nájmu obdobných nehnuteľností v relevantnej lokalite (2.500 eur mesačne za rodinný dom s príslušenými plochami), tak žalobcovi vznikol mesačný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 138,88 eur (vypočítané ako 8/144 z 2.500 eur mesačne). Dlh žalovaných voči žalobcovi za posledné dva roky preto predstavoval sumu 3.333,12 eur.

Žalobca zaslal žalovaným predžalobnú výzvu zo dňa 15.11.2013, na ktorú nereagovali. Dňa 06.12.2013 nadobudol vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam nový tretí subjekt.

3. Súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenie žalovaného 1/, ktorý poprel, že žalobca nemal možnosť vykonávať svoje vlastnícke práva a že nehnuteľnosť v celom rozsahu užívali žalovaní bez uzavretia nájomnej zmluvy a bez právneho titulu. Žalobca sa nikdy počas trvania jeho spoluvlastníctva k dotknutej nehnuteľnosti nijakým spôsobom nedomáhal vstupu do nej, nezaujímal sa o jej technický stav, nezaujímal sa o potreby jej opráv a úprav, nezaujímal sa o to, kto hradí náklady spojené s jej údržbou, kto platí daň z nehnuteľností a pod. Žalobca tiež bez dohody s ostatnými podielovými spoluvlastníkmi a pri porušení ich zákonného predkupného práva podpísal dňa 11.11.2013 (teda mesiac po potvrdení nadobudnutia jeho spoluvlastníckeho podielu) s treťou osobou kúpnu zmluvu o predaji svojho spoluvlastníckeho podielu, pričom návrh na vklad do katastra nehnuteľností bol podaný dňa 25.11.2013 a dňa 06.12.2013 jeho spoluvlastníctvo zaniklo vkladom do katastra nehnuteľností pod Č.. C.-XXXXX/XX. Žalovaný 1/ poukázal na to, že na výzvu žalobcu reagoval listom, ktorý splnomocnená zástupkyňa žalobcu prevzala dňa 02.01.2014. Vo vzťahu k výpočtu výšky údajného bezdôvodného obohatenia uviedol, že predmetný rodinný dom bol postavený pred približne 100 rokmi, okrem zavlhnutej predzáhradky nemal žiadny príľahlý ani iný k nemu patriaci pozemok, bol v pôvodnom stave a z dôvodu prebiehajúceho súdneho sporu o určenie neplatnosti závetu týkajúceho sa spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/4 po poručiťelke K. T. bol udržiavaný len v stave, aby nedochádzalo k jeho zásadnému poškodeniu; z tohto dôvodu nebolo ani možné vykonávať zásadné stavebno-technické úpravy domu, na základe ktorých by bolo možné dom užívať alebo ho prenajať inej tretej osobe. Rodinný dom nebol nikým zo spoluvlastníkov trvalo užívaný z dôvodu jeho neobývateľnosti. Mal za to, že naopak žalobca by mal jemu uhradiť náklady spojené s údržbou domu, vďaka ktorým nedošlo k zásadnému poškodeniu, prípadne spadnutiu domu. Žalobu žiadal zamietnuť. Žalovaná 3/ poukázala na to, že žalobca nadobudol spoluvlastnícky podiel na uvedených nehnuteľnostiach o veľkosti 8/144, teda nadobudol 6,61 m² pozemku pod domom a približne 13 m² obytnej časti domu s tým, že predmetom súdneho sporu a dedenia neboli pozemky okolo domu. Žalobca počas trvania súdneho sporu a ani po jeho skončení nikdy nežiadal o užívanie predmetnej nehnuteľnosti, o prístup k nej, nezaujímal sa o jej stav a nezúčastňoval sa na jej udržiavaní. K žalovanej sume uviedla, že nehnuteľnosť bola malometrážnym domom zo začiatku 20. storočia s dosluhujúcou strechou a kúrením. Túto nehnuteľnosť ohodnotil dňa 14.10.2010 súdny znalec Ing. Peter Sulík pre účely dedičského konania po zosnulej D. D.Š. na sumu 43.916 eur, pričom v stavebno-technickom popise uviedol: „Dom je v zlom technickom stave, je zavlhnutý so zatuchnutou omietkou, rozvody vody zhrdzavené a vzniká neustále potreba opráv potrubí, bojler na TÚV je nespoľahlivý a bola by potrebná výmena, takisto kotol kúrenia je na pokraji svojej životnosti, rozvody elektriky by bolo treba vymeniť, keďže sú ešte hliníkové, dom je nezateplený a je potrebné veľké množstvo energií na jeho vykúrenie. Vzhľadom k ďalšiemu využitiu je nutné uvažovať s rozsiahlou rekonštrukciou alebo asanáciou a následnou výstavbou nového domu“. Poukázala preto na nereálnosť výpočtu žalobcu, do ktorého ani neboli zahrnuté náklady na údržbu a réžiu nehnuteľnosti; žalobca tiež pri výpočte dlžnej sumy nezohľadnil, že k domu nepatrí pozemok okolo domu. Uviedla tiež, že osobne nikdy predmetnú nehnuteľnosť neužívala a podľa jej vedomostí sa nikdy neprenajímala a ani inak ekonomicky nevyužívala a po smrti D. D. ostala neobývaná. Keďže nebol istý výsledok súdneho sporu o neplatnosť závetu, nikto z majiteľov nechcel a ani nemohol so svojím spoluvlastníckym podielom nakladať. V tom čase sa najmä K. D. O. S. K. starali o nehnuteľnosť a zachovali jej stav vlastnou prácou a vlastnými prostriedkami, vykonali drobné opravy a základnú starostlivosť vrátane zimnej údržby. Počas tohto obdobia sa žalobca ani raz nezaujímal o stav nehnuteľnosti, neprispieval k jej údržbe, nežiadal k nej prístup a nenavrhol jej ekonomické využitie. Mala za to, že sa nemohla bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu, keďže ani ona nemala z nehnuteľnosti žiaden majetkový prospech a peňažné výdavky za ňu prevzal a hradil jej D. S. K.. Aj žalovaný 2/ žiadal s poukazom na rovnaké skutočnosti žalobu zamietnuť.

4. Žalobca zotrval na vydaní bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo obsadením celej nehnuteľnosti, ktorú neužíval ako spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu. Žalovaní s ním boli v súdnom spore, ktorý je dôkazom toho, že žalovaní (resp. ich právni predchodcovia) užívali rodinný dom v celosti v presvedčení, že patrí v celosti len im a že on k nemu nemá žiadne práva. Pri stanovení výšky uplatnenej finančnej istiny žalobca vychádzal z prehľadu nájomov v danej lokalite, pričom z ponúk na internete zistil, že mesačný nájom sa v danej lokalite pohybuje okolo 2.500 eur. K tvrdeniam žalovaných, že sa o nehnuteľnosť nezaujímal, uviedol, že viedol desaťročný spor, v ktorom sa domáhal svojich práv vlastníka, pričom faktický stav bol taký, že žalovaní mali možnosť užívať nehnuteľnosť a on túto možnosť nemal, čo samo osebe postačuje na priznanie jeho nároku. Nemohol počas konania

násilne vniknúť do domu, nemohol si ani plniť svoje povinnosti k nehnuteľnosti, pretože nemal vedomosť o platbách s ňou súvisiacich, o ich výške a druhu. Za podstatné považoval, že žalovaní sa správali ako výhradní vlastníci, nehnuteľnosť mohli využívať a navštíviť kedy chceli, keďže mali kľúče a starali sa o ňu. Do roku 2010 nehnuteľnosť užívala matka žalovaného 1/, a teda dom bol v užívaniaschopnom stave. Poukázal tiež na to, že žalovaní v predložených písomnostiach ohľadom poistenia nehnuteľnosti uviedli, že v dome majú svoju domácnosť a túto trvalo obývajú. Žalovaný 1/ v konaní uviedol, že ide o asi storočný dom, ktorý bol v čase úmrtia D. D. v roku 2010 neobývateľný, ako to vyplynulo zo znaleckého posudku. V súvislosti s listinnými dôkazmi ohľadne cien nehnuteľností v danej lokalite poukázal na to, že všetky ponuky predstavovali nehnuteľnosti so záhradou po rekonštrukcii, a tiež na fotodokumentáciu v spise, z ktorej je zrejmé, že ide o dom schátraný a neschopný užívania. Po smrti D. D. zostal dom neužívaný, keď on jediný do domu vstupoval, navštevoval ho pri údržbe svojej záhrady a snažil sa ho udržiavať, bol zároveň jediný platiteľ poplatkov v súvislosti s daňou a poistením. Ďalej uviedol, že dom bol predaný v novembri 2013 s tým, že nebol užívaniaschopný a nový vlastník preto začal s okamžitou rekonštrukciou. Poukázal tiež na to, že žalobca za svoj podiel pri predaji nehnuteľnosti dostal 6.671 eur a v konaní žiada nájom za dva roky vo výške 3.333 eur.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchmi žalobcu a žalovaných, výsluchmi svedkov X.. O.. K. I. O. K.. R. H., Q. dôkazmi, a to osvedčením o dedičstve č. D 162/2001, Dnot 48/2003 zo dňa 08.10.2013, výzvou zo dňa 15.11.2013, vyjadreniami žalovaných, listinou - určením trhovej hodnoty nehnuteľnosti - DOM (bez pozemku) zo dňa 14.10.2010, výpisom z Q. Č.. XXXX a čestným prehlásením K.. R. H. zo dňa 03.03.2015. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že poručiťka K.W. T. zomrela ako slobodná, bezdetná, platný závet nezanechala, pričom jej závet, ktorým zanechala všetok svoj majetok D. D., bol súdom určený za neplatný. Dedičmi zo zákona v tretej dedičskej skupine boli K.. K. D., X.. S. K., O. C., K.. R. H., N.. E.W. D., X.. S. D. O. W.. S. D.. Na základe osvedčenia o dedičstve č. D 162/2001, Dnot 48/2003 zo dňa 08.10.2013 nadobudli dom a pozemok, na ktorom je dom postavený v podiele 1/4, v hodnote 451.890 Sk (15.000 eur), do vlastníctva K.. K. D. C. N. X/XXX U. P., X.. S. K. C. N. X/XXX U. P., O. C. C. N. X/XXX U. P., K.. R. H. C. N. XX/XXX U. P., X.. S. D. C. N. X/XXX U. P. O. W.. S. D. C. N. X/XXX U. P.. Z listiny - určenia trhovej hodnoty nehnuteľnosti zo dňa 14.10.2010, vypracovanej Ing. Petrom Sulíkom, zistil, že predmetný rodinný dom bol v zlom technickom stave, zavlhnutý so zatuchnutou omietkou, rozvody vody boli prehrdzavené a vznikala neustále potreba opráv prasknutých potrubí, bojler na ohrev TUV bol nespoľahlivý a bola potrebná jeho výmena, kotel na kúrenie bol na pokraji životnosti, rozvody elektriny by bolo dobré vymeniť, dom bol nezateplený. Vek domu bol odhadovaný na 106 rokov. Vzhľadom na ďalšie využitie bolo potrebné uvažovať s rozsiahlou rekonštrukciou. Predpokladaná trhová hodnota tohto domu vzhľadom na jeho technický stav a polohu bola 43.916 eur.

6. Z výsluchu žalobcu zistil, že pani T. pred smrťou chcela spravodlivé rozhodnutie ohľadom dedičstva. Z dedičského konania boli oni vylúčení a svojich dedičských práv sa domáhali na súde v konaní, ktoré trvalo od roku 2002 do roku 2013 s tým, že počas tejto doby im nebolo umožnené nehnuteľnosť užívať. Po smrti poručiťky bývala v dome D. D., sestra poručiťky, ktorá dom obývala do roku 2010. Žalobca si užívanie nehnuteľnosti predstavoval tak, že by tam chodil na rekreáciu, na návštevy, tak ako v minulosti, keď sa tam ako rodina stretávali. Tvrdil, že nemal možnosť nehnuteľnosť užívať a uplatnil si minimum z toho, na čo má nárok a čo mu patrí. Žalovaný 1/ vo svojom výsluchu uviedol, že dom do roku 2010 obývala jeho mama, ale len jednu miestnosť, pričom ostatné miestnosti boli neúčelné a aj nebezpečné. Do nehnuteľnosti mal prístup, vykonával tam údržbárske práce, čistil chodník a podobne, okrem toho sledoval, či sa tam nenasťahoval bezdomovec. V priebehu dedičského a súdneho konania, ho neoslovil nikto zo strany žalobcu so žiadosťou o umožnenie prístupu do nehnuteľnosti, prípadne so žiadosťou o jej užívanie, pričom žalobca s ním odmietol komunikovať telefonicky aj e-mailom. Do nehnuteľnosti chodil okrem neho aj jeho synovec, ktorý mu pomáhal s prácami. Všetky platby (dane, poistné, elektrinu) platil sám, opravy vykonával v prípade potreby sám svojpomocne so synovcom. Žalovaný 2/ uviedol, že nehnuteľnosť nevyužívali a nezhodnotili ju z hľadiska nájmu. Namietol, že výpočet predložený žalobcom neseďí, pretože vychádza z ceny nájmu hodnotnejších nehnuteľností. Poukázal na to, že žalobcovi prináležalo len 6 m² plochy domu a neprináležal mu podiel na prísluších pozemkoch. Žalobca ho nikdy nevyzval na vysporiadanie užívania nehnuteľnosti, nezaujímal sa ani o to, kto nehnuteľnosť udržiava, kto platí poplatky v súvislosti s daňami, odpadom, kúrením, nehnuteľnosť sa musela temperovať a z toho dôvodu sa musel uhrádzať plyn, aby nedošlo k ešte väčšiemu znehodnoteniu. Žalobca s nimi nekomunikoval. Rok pred skončením súdneho sporu o neplatnosť závetu predložili žalobcovi návrh ohľadne vysporiadania nehnuteľnosti, pretože mali záujem na ukončení súdneho sporu a našli aj

kupca, avšak žalobca na návrh neodpovedal. Po ukončení súdneho konania žalobca svoj podiel na nehnuteľnosti predal tomuto záujemcovi, ktorého našli oni. Podľa jeho názoru aj vďaka jeho starostlivosti a starostlivosti žalovaného 1/ mohol žalobca dostať z predaja takú cenu, akú získal. Poukázal tiež na to, že sumu, ktorú žalobca žiada za prenájom nehnuteľnosti, je podobná výškou ceny, ktorú získal za predaj svojho podielu. Ďalej uviedol, že o stave nehnuteľnosti pred jej predajom mal vedomosť, pretože pomáhal žalovanému 1/ nehnuteľnosť udržiavať, pomáhal s prácami, ako bolo odhadzovanie snehu, búrali spolu komín, lebo hrozilo jeho zrútenie, vynášal smeti. Kľúč od domu po smrti starej mamy nemal, mal len kľúč od pozemku. Domnieval sa, že kľúč od domu mal len žalovaný 1/, pričom on do domu chodil len vtedy, keď tam bol žalovaný 1/, nikdy v dome neprespal ani neužíval záhradu. Žalovaná 3/ sa stotožnila s vyjadreniami žalovaných 1/ a 2/. Uviedla tiež, že zo strany žalobcu nebola oslovená s požiadavkou na vysporiadanie predmetnej nehnuteľnosti. Poukázala na to, že v roku 2010 vážne ochorela a povinnosti ohľadne nehnuteľnosti prevzal z jej strany jej brat. Do domu pre svoj zdravotný stav nechodila a ani ho nevyužívala, avšak keby chcela, tak by tam mohla ísť. O dom sa ani nestarala, pretože jej to nedovoľoval jej zdravotný stav.

7. Súd prvej inštancie v odôvodnení ďalej poukázal na výpoveď I.O. X.. O.. K. I., ktorý uviedol, že predmetný dom kúpil, pričom išlo o storočný dom, celoročne neobývaný, v ktorom bolo možné zdržiavať sa v lete, ale nie v zime. Dom bol zastaralý, elektrické vedenie malo zhruba 50 rokov, nespĺňalo normy, kúrenie nefungovalo, kanalizácia aj voda fungovala, prízemie bolo a je vlhké doposiaľ. Doposiaľ vymenil kúrenie, parkety, čiastočne dal do poriadku elektriку povrchovým vedením. V čase kúpy zatekala strecha, tú opravil, avšak len nutnou opravou, vymenil škridly, ale celú strechu neopravoval. Tieto investície ho stáli zhruba 22.000 eur. Dom nevyužíva, má v úmysle ho zbúrať, rokuje aj o kúpe vedľajšieho pozemku a následne má úmysel postaviť nový dom. K prenájomu domu uviedol, že prenájom by bol možný, avšak len za nízku cenu a nie na celoročné užívanie, ale len napr. ako sklad. Poukázal aj na to, že dom je bez záhrady, on ho neprenajíma a nikto v ňom nebyva. I. K.. R. H. C., Ž. I. J. R., W. T. S. D. D.. Nehnuteľnosť nemala možnosť užívať a vstupovať do nej, nemala kľúče a ani žiadne veci. Nepamätala sa ani na to, kedy tam bola naposledy.

8. Po právnom posúdení veci podľa ust. § 137 ods. 1 a § 451 ods. 1 a 2 Obč. zák. dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba nie je dôvodná, pretože žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že bol konaním žalovaných vylúčený z užívania predmetnej nehnuteľnosti. Poukázal na to, že dôkaz o existencii bezdôvodného obohatenia na strane obohateného musí ponúknuť postihnutý, ktorý žalobou na súde žiada o vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. o jeho peňažnú náhradu. Uviedol, že v konaní nemal preukázané, že sa žalobca nejakým relevantným spôsobom domáhal užívania nehnuteľnosti, resp. že žalovaní užívali túto nehnuteľnosť proti jeho vôli. V tejto súvislosti považoval za dôležité poukázať na tú skutočnosť, že spoluvlastnícky podiel žalobcu predstavoval len podiel na dome, ktorý bol podľa výpovede svedkov neobývateľný, a aj to len v nepatrnej časti. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil ako účelové tvrdenie žalobcu, že mal záujem nehnuteľnosť využívať na rekreáciu a oddych. Žalobca podľa prvoinštančného súdu ničím nepreukázal, že by sa o predmetnú nehnuteľnosť nejakým spôsobom zaujímal a snažil sa o usporiadanie spoluvlastníckych vzťahov k nej. Vyhodnotil, že jediný dôkaz, ktorý v tomto smere predložil, bol list zo dňa 15.11.2013 adresovaný žalovaným a doručený len žalovanému 1/, pričom k podpisu zmluvy o predaji predmetnej nehnuteľnosti došlo dňa 11.11.2013, a to aj za účasti žalobcu. Poukázal tiež na to, že spoluvlastník má okrem svojich práv k nehnuteľnosti aj povinnosť sa o nehnuteľnosť starať. Z tohto dôvodu nebolo možné vykladať konanie žalovaných spočívajúce v tom, že nehnuteľnosť navštevovali za účelom jej údržby, ako jej užívanie s cieľom získať majetkový prospech. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol ako nedôvodnú.

9. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 C.s.p. v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 C.s.p. a žalovaným, ktorí mali vo veci plný úspech, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

10. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie a žiadal ho zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Tvrdil, že súd prvej inštancie ignoroval ním predložené dôkazy a na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a tiež, že vec nesprávne právne posúdil. Súdu prvej inštancie vytkol, že ignoroval skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplynuli, a reálny stav vyhodnotil v rozpore s platným právom. Poukázal na nesprávny právny názor súdu prvej inštancie, že nadobudol svoj spoluvlastnícky podiel až na základe osvedčenia o dedičstve z októbra 2013, pretože v zmysle ust. § 460 Obč. zák. sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Nesúhlasil tiež s tvrdením,

že nepreukázal snahu o usporiadanie spoluvlastníckych vzťahov a argumentoval existenciou aj ním iniciovaného súdneho konania na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 8C 11/2003 od júla 2002 do mája 2013. V tejto súvislosti poukázal na to, že ak sa domáhal vlastníctva žalobou, tak v tejto požiadavke boli zahrnuté aj všetky obsahové náležitosti vlastníckeho práva, teda triada vlastníckych práv - právo vec držať, právo vec užívať a požívať jej plody a úžitky a právo vecou disponovať. Namietol, že je neprípustné, aby súd prvej inštancie ignoroval, ba negoval legitímne právo účastníka občianskeho súdneho konania očakávať, že súd rozhodujúci v jeho veci pozná právo a rozhodne podľa práva, vec správne posúdi a nepôjde cestou omylov. Rovnako je neprípustné, aby súd konal tendenčne a sledoval len jednu líniu právnych názorov, pretože taký postup môže mať za následok nepresvedčivosť rozhodnutia a v konečnom dôsledku jeho nepreskúmateľnosť, a teda môže vyvolať účinky porušenia základného práva na súdnu ochranu. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci žalobca uviedol, že súd prvej inštancie bez plauzibilného vysvetlenia anuloval zmysel ust. § 137 Obč. zák., čím sa dopustil svojvôle pri výklade a aplikácii zákonného predpisu. Poukázal na to, že vzhľadom na určité rozpory a nie práve najlepšie vzťahy v širšej rodine mal fakticky zamedzený prístup k predmetnej nehnuteľnosti a nemal reálnu možnosť vykonávať svoje vlastnícke práva. Za podstané a smerodajné považoval, že k užívaniu nehnuteľnosti výlučne zo strany žalovaného 1/ a ďalších osôb z jeho užšieho príbuzenstva nedal žiadny súhlas (a takisto ani jeho brat, sestra a sesternica). Túto nehnuteľnosť tak žalovaný 1/ (a ďalšie osoby z jeho okolia) užíval ako celok bez korektného právneho dôvodu. Predpokladom vzniku nároku spoluvlastníka na vydanie bezdôvodného obohatenia je, že jeho spoluvlastnícky podiel užíval nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu druhý spoluvlastník (spoluvlastníci). V prejednávanom prípade žalovaní s celou nehnuteľnosťou fakticky disponovali ako výluční vlastníci, čo odôvodňuje nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia s tým, že dôvod, pre ktorý spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný. Pre procesný úspech „rušeného spoluvlastníka“ postačuje, aby neoprávnený subjekt vec zneprístupnil spoluvlastníkovi a pritom by danú vec ani sám neužíval. Nárok „opomenutého“ spoluvlastníka veci vyplýva zo samotnej skutočnosti, že celú (nehnuteľnú) vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu okupovala (t. j. užívala) v rozhodnom období iná osoba, pričom právne bezvýznamné je aj prípadné užívanie časti veci treťou osobou. Ak niekto až do právoplatného a vykonateľného súdneho titulu tvrdil a žil v presvedčení, že má právo neobmedzene disponovať s celou nehnuteľnosťou, bolo podľa žalobcu kontraproduktívne, ba priam vylúčené zaoberať sa otázkou, či okupant a v akom rozsahu bránil spoluvlastníkovi v užívaní a sám vec užíval „nadrámcovo“. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 184/2010, sp. zn. 4Cdo 277/2009, sp. zn. 4Cdo 55/2009, rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 1645/2013, sp. zn. 31Cdo 503/2011 a na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 383/2005.

11. Žalovaní navrhli vo svojom vyjadrení k odvolaniu napadnutý rozsudok potvrdiť. Podľa ich názoru prvoinštančný súd dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, ktoré súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku aj riadne a zrozumiteľne odôvodnil. Poukázali na to, že žalobca napriek pomerne rozsiahlemu dokazovaniu neunesol dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení, že by sa žalovaní akýmkoľvek spôsobom bezdôvodne obohatili na jeho úkor. Žalobu považovali za zjavné zneužitie práva resp. za akýsi pokus so zisťujúcim zámerom žalobcu, ktorý od nich žiadal vydanie prospechu odvodeného od nájmu za nehnuteľnosti v neporovnateľnej kvalite a štandarde, ako je dotknutá schátraná nehnuteľnosť. Skutkové zistenia, ktoré vyšli vykonaným dokazovaním najavo, nesvedčia o ich bezdôvodnom obohatení na úkor žalobcu. Práve naopak, ich majetok sa v súvislosti s konaním žalobcu ešte zmenšil. Z vyjadrenia súdneho znalca Ing. Petra Sulíka k stavu nehnuteľnosti vyplýva, že nemohli nehnuteľnosť objektívne využívať z dôvodu jej neobývateľnosti a zlého technického stavu a takisto z nej nemohli mať akýkoľvek ekonomický prospech. Tento zlý technický stav potvrdil vo svojej výpovedi aj svedok X.. O.. K. I.. Oni len vykonávali úkony smerujúce k nevyhnutnej údržbe, aby sa viac ako storočná nehnuteľnosť v zlom technickom stave ešte viac zásadne nepoškodila, resp. aby úplne nepadla. Žalobca sa žiadnym spôsobom o nehnuteľnosť nezaujímal, nedožadoval sa vstupu do nej ani jej užívania (napr. za účelom rekreácie a oddychu), a teda logicky mu v tom oni ani nemohli brániť; žalobca sa tiež ako spoluvlastník nehnuteľnosti žiadnym spôsobom nepodieľal na povinnostiach spojených s vlastníctvom nehnuteľnosti (nevyhnutných nákladoch), ktoré v súvislosti s nehnuteľnosťou mal a ktoré povinnosti za neho plnili žalovaní 1/ a 2/. K nehnuteľnosti neprislúchal žiadny príľahlý pozemok, resp. záhrada, preto žalobcovo tvrdenie, že chcel nehnuteľnosť užívať na rekreáciu a oddych, považovali za tendenčné. Zdôraznili, že žalobca požiadal o užívanie nehnuteľnosti len jedenkrát listom zo dňa 15.11.2013, a aj to účelovo, keďže predmetný list zaslal až po tom, čo svoj podiel na nehnuteľnosti predal. Pokiaľ by malo ísť o bezdôvodné obohatenie, ustálená rozhodovacia prax podľa ich názoru vyžaduje, aby

na ich strane došlo k nárastu majetku, čo sa nepreukázalo; tiež by malo ísť o nárast bez právneho dôvodu, čo sa taktiež nepreukázalo, keďže boli rovnako spoluvlastníkmi dotknutej nehnuteľnosti. Vo vzťahu k žalovanej sume uviedli, že ceny nájmov predložené žalobcom do súdneho spisu sa vzťahujú na nehnuteľnosti kvalitatívne iné, s vyšším štandardom, s teplotnými certifikátmi, plne vybavené a funkčné, kompletne zrekonštruované, dobre dostupné a s pozemkom, teda výrazne iné ako je nehnuteľnosť, ktorá je predmetom tohto súdneho konania. Žalovaní poukázali tiež na to, že žalobca žiada nepomerne viac z dôvodu vydania bezdôvodného obohatenia (suma 3.333,12 eur), ako mu pripadlo z predaja nehnuteľnosti (žalobca za predaj svojho podielu utŕžil 6.671 eur). Poukázali tiež na priamy rozpor medzi skutočnosťami uvedenými v čestnom vyhlásení K. R. H. a jej svedeckou výpoveďou.

12. Žalobca vo svojej odvolacej replike odmietol tvrdenie žalovaných, že predmetný dom bol ruinou, a poukázal na to, že dom bol koncom roka 2013 predaný za cca 120.000 eur. Odmietol tiež ich tvrdenie, že dlhoročný spor o dedičstvo ich poškodil, a že kvôli nemu nemohli dom užívať a mať z neho ekonomický prospech; poukázal pritom na to, že žalovaní sa štylizovali do pozície výlučných vlastníkov, dom okupovali (pričom je právne irelevantné či ho užívali, v akom rozsahu, alebo jednoducho dom „len stál“) a cielene eliminovali jeho spoluvlastnícke právo k domu. Nesúhlasil ani s ich tvrdením, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je podmienené vznikom „zisku“ na strane žalovaných, podľa žalobcu ide o chybu v právnom myslení. V súvislosti s ich tvrdením, že sa o nehnuteľnosť nezaujímal, a že sa nedožadoval vstupu do nej, uviedol, že v tomto kontexte viedol od júla 2002 súdny spor, v ktorom bol úspešný.

13. Žalovaní v odvolacej duplike uviedli, že tvrdenia žalobcu o predaji domu za približne 120.000 eur sú vytrhnuté z kontextu a nezakladajú sa na pravde. Za uvedenú kúpnu cenu bol dom s pozemkom pod týmto domom predaný vrátane príslušného (okolitého) pozemku k domu, ku ktorému (t. j. k príslušnému pozemku) žalobca nemal nikdy žiaden vlastnícky vzťah. Cena predmetu kúpy dosiahla hodnotu v uvedenej sume práve vďaka hodnote príslušného pozemku, keď z rozsiahleho dokazovania pred súdom prvej inštancie ohľadne hodnoty domu vyplynulo, že žalovaní nemohli nehnuteľnosť objektívne využívať z dôvodu jej neobývateľnosti a nemohli z nej mať akýkoľvek ekonomický prospech, ale len vykonávali úkony smerujúce k jej nevyhnutnej údržbe, aby sa viac ako storočná nehnuteľnosť v zlom technickom stave ešte viac zásadne nepoškodila, resp. aby úplne nespadla. Poukázali na to, že skupina vlastníkov domu a pozemku pod domom bola zistená až ukončením sporu o dedičstvo, pričom až do tohto momentu vykonávali práva a najmä povinnosti spojené s vlastníctvom domu a pozemku pod domom výlučne žalovaní. Žalovaní vykonávali nevyhnutnú údržbu a potrebné opravy domu, aby sa nehnuteľnosť ešte viac nepoškodila, rovnako tak znášali aj všetky ďalšie náklady spojené s touto nehnuteľnosťou, úhradu dane z nehnuteľností nevyplácajú, čím im vznikali aj finančné výdavky. Uviedli, že dokazovanie v konaní preukázalo nepravdivé tvrdenie žalobcu, že chcel dom užívať. Žalobca v skutočnosti nežiadal žalovaných o užívanie domu a ani sa žiadnym spôsobom nepodieľal na jeho údržbe a nákladoch s domom spojených. Žalobca požiadal o užívanie nehnuteľnosti až po tom, čo svoj spoluvlastnícky podiel na nej predal. Žalobca objektívne ani nemohol dom užívať na rekreáciu a oddych, keďže išlo o schátranú nehnuteľnosť a žalobca nebol vlastníkom príslušného pozemku k domu. Poukázali tiež na to, že v žalobcom opakovane spomínanom konaní o určenie dedičstva sa žalobca de facto domáhal určenia vlastníctva k predmetnému domu, nenamietal v ňom však svoj nesúhlas s užívaním tohto domu zo strany žalovaných, resp. neuplatňoval si svoj nárok na užívanie domu voči žalovaným. Na základe uvedených skutočností boli žalovaní toho názoru, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie neunesol dôkazné bremeno ohľadne vzniku bezdôvodného obohatenia na ich strane, súd prvej inštancie preto správne podanú žalobu zamietol.

14. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p. verejne vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd nenariadil na prejednanie odvolania pojednávania, keďže v prejednávanej spore nebolo potrebné vykonať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem (ust. § 385 ods. 1 C.s.p.).

15. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie vo veci samej zamietol žalobu žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo žalovaným vzniknúť užívaním spoločnej nehnuteľnosti nad rozsah ich spoluvlastníckych podielov bez súhlasu a proti vôli žalobcu ako podielového spoluvlastníka, a to za obdobie dvoch rokov spätne

do podania žaloby. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že bol konaním žalovaných vylúčený z užívania predmetnej nehnuteľnosti. Podľa súdu prvej inštancie nebolo v konaní preukázané, že sa žalobca nejakým relevantným spôsobom domáhal užívania nehnuteľnosti, resp. že žalovaní užívali túto nehnuteľnosť proti jeho vôli. Žalobca tiež podľa prvoinštančného súdu nijako nepreukázal, že sa o predmetnú nehnuteľnosť nejakým spôsobom zaujímal a že sa snažil o usporiadanie spoluvlastníckych vzťahov ku nej. Konanie žalovaných spočíva v tom, že nehnuteľnosť navštevovali za účelom jej údržby, nebolo možné podľa súdu prvej inštancie vykladať ako jej užívanie s cieľom získať majetkový prospech. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

16. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci vykonal pomerne rozsiahle dokazovanie z hľadiska žalobcom uplatneného nároku, ako aj vo vzťahu k procesnej obrane žalovaných, a zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s ust. § 191 C.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver o nedôvodnosti žalobcom uplatneného nároku. Vec správne právne posúdil, keď aplikoval na vec sa vzťahujúce ust. § 137 ods. 1 Obč. zák. v spojení s ust. § 451 ods. 1 a 2 Obč. zák., a svoje dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby aj dostatočne (aj keď stručne) odôvodnil tak, ako to má na mysli ust. § 220 ods. 2 C.s.p..

17. Medzi stranami nebolo sporné, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 8C 11/2003 zo dňa 28.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 223/2013 zo dňa 27.05.2013 bol závet poručiťky K. T. určený za neplatný. Rovnako medzi nimi nebolo sporné, že v zmysle právoplatného osvedčenia o dedičstve zo dňa 08.10.2013, vydaného notárom JUDr. Milošom Kaanom pod č. D 162/2001, Dnot 48/2003, sa žalobca ako dedič poručiťky K. T. stal spoluvlastníkom domu I.. Č.. XXXXXX, N. na N. W. „. N.. Č.. XXXX, O. N. W. „. N.. Č.. XXXX, U. N. O. R. V. C. XXX K., U. na Q. Č.. XXXX pre J.. Ú.. D. - I. K. V. C. I. N. X/XXX U. celku. Zo zhodných tvrdení strán, ako aj z predmetného Q. Č.. XXXX mal súd prvej inštancie takisto preukázané, že všetci spoluvlastníci (vrátane žalobcu a žalovaných) svoje spoluvlastnícke podiely predali a výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností sa dňa 06.12.2013 stala tretia osoba.

18. Žalobca v odvolaní nesúhlasil so skutkovými závermi prvoinštančného súdu, že v spore nepreukázal, že bol konaním žalovaných vylúčený z užívania predmetnej nehnuteľnosti, a že nepreukázal snahu o usporiadanie spoluvlastníckych vzťahov k tejto nehnuteľnosti. Argumentoval pritom existenciou ním (spolu)inicovaného súdneho konania, vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 8C 11/2003 od júla 2002 do mája 2013 o určenie neplatnosti závetu po poručiťke K. T.. V tejto súvislosti poukazoval na to, že ak sa domáhal vlastníctva žalobou na súde, tak v tejto požiadavke boli zahrnuté aj všetky obsahové náležitosti vlastníckeho práva. Bolo preto nadbytočné zaoberať sa otázkou, či žalovaní a v akom rozsahu bránili žalobcovi v užívaní veci a sami vec užívali nad rozsah svojich spoluvlastníckych podielov. Žalobca v podanom odvolaní poukazoval tiež na to, že mal fakticky zamedzený prístup k predmetnej nehnuteľnosti a nemal reálnu možnosť vykonávať svoje vlastnícke práva. Žalovaní naopak s celou nehnuteľnosťou fakticky disponovali ako výluční vlastníci, k čomu žalobca nedal žiadny súhlas. Tvrdil, že už samotná táto skutočnosť odôvodňovala nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia s tým, že dôvod, pre ktorý žalovaní prípadne spoločnú vec neužívali, nie je právne významný.

19. Posúdenie, či v konkrétnom prípade spoluvlastník (príp. viacerí spoluvlastníci) užíva vec v rámci svojho spoluvlastníckeho podielu, alebo nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu na úkor iného spoluvlastníka, je posúdením právnym vychádzajúcim zo skutkových zistení. Odvolací súd v prejednávanej spore nemal dôvod odchyliť sa od ustálenej súdnej praxe, na ktorú vo svojich podaniach a vo svojom odvolaní poukazoval takisto aj žalobca. V posudzovanej veci pritom nebolo podstatné, či má žalobou uplatnený nárok povahu nároku majúceho základ v bezdôvodnom obohatení, alebo či ide o osobitný nárok na peňažnú náhradu vyplývajúci priamo z ust. § 137 ods. 1 Obč. zák. v spojení s ust. § 123 Obč. zák..

20. Obsahom vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva je okrem iného aj oprávnenie vlastníka vec v medziach zákona užívať. Vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých osôb, pričom spoluvlastnícky podiel vyjadruje mieru účasti spoluvlastníka na vzťahu k spoločnej veci. To znamená, že vyjadruje aj mieru účasti, pokiaľ ide o užívanie spoločnej veci. Každý zo spoluvlastníkov je v zmysle ust. § 137 ods. 1 Obč. zák. v spojení s ust. § 123 Obč. zák. oprávnený spoločnú vec užívať v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. V prípade, že spoluvlastníkovi nie je zabezpečené užívanie spoločnej veci v rozsahu jeho

spoluvlastníckeho podielu, má právo na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady vo forme peňažného plnenia. Tomuto právu potom korešponduje povinnosť spoluvlastníka, ktorý vec užíva, takéto plnenie spoluvlastníkovi vylúčenému z užívania spoločnej veci poskytnúť (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 277/2009 z 24.11.2009).

21. Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z ust. § 137 ods. 1 Obč. zák.. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom (ostatnými spoluvlastníkmi) nad rozsah jeho (ich) spoluvlastníckeho podielu. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (iba ak by jej súčasťou bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti), alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Ak by spoločná vec vôbec nebola spoluvlastníkmi užívaná, žiaden nárok na náhradu za jej neužívanie by medzi nimi nevznikol. Pri posudzovaní rozsahu užívania spoločnej veci nemusí byť rozhodujúca len veľkosť užívanej časti veci (výmera časti pozemku), ale rozhodujúca môže byť úžitková (hospodárska) hodnota užívanej časti veci, ak je táto hodnota, vzhľadom na konkrétne okolnosti, u jednotlivých častí veci rozdielna (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 184/2010 z 27.10.2010).

22. Z vyššie uvedeného vyplýva, že základným predpokladom vzniku nároku spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu jeho spoluvlastníckeho podielu je skutočnosť, že spoluvlastník neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu v dôsledku jej užívania ostatnými spoluvlastníkmi nad rozsah ich spoluvlastníckych podielov (či už na základe väčšinového rozhodnutia ostatných spoluvlastníkov alebo fakticky). Súd prvej inštancie však v tejto súvislosti dospel k správne skutkovému záveru, že žalobca v spore nepreukázal, že by bol žalovanými vylúčený z užívania predmetných nehnuteľností (domu a pozemku pod domom) z dôvodu, že by žalovaní užívali tieto nehnuteľnosti nad rámec svojich spoluvlastníckych podielov. Hoci žalobca vo svojom výsluchu tvrdil, že nemal možnosť predmetné nehnuteľnosti užívať, ani toto svoje tvrdenie nepodporil žiadnym ďalším relevantným dôkazom. Svedkyňa K.. R. H. síce vo svojom čestnom prehlásení zo dňa 03.03.2015 vyhlásila, že predmetný dom užívať nemohla, avšak vo svojej svedeckej výpovedi následne uviedla, že žalovaných so žiadosťou o užívanie predmetného domu nekontaktovala, nekomunikovala s nimi a do sporu nebola zainteresovaná a ani nemala potrebu ho riešiť a poverila žalobcu, ktorý to mal riešiť za ňu. Z tejto svedeckej výpovede teda jednoznačne vyplýva, že táto svedkyňa nikdy nemienila nehnuteľnosti užívať a vychádzala len z informácií poskytnutých jej žalobcom. Žalobca v spore predložil jedinou písomnú výzvu adresovanú žalovaným, zo dňa 15.11.2013, teda až po podpise zmluvy o predaji nehnuteľností, a v tejto výzve žiadal o poskytnutie peňažnej náhrady za bezdôvodné obohatenie. Žiadny iný listinný dôkaz, ktorým by preukázal, že sa o nehnuteľnosti zaujímal, že mienil vo vzťahu k nim uplatňovať akékoľvek práva spoluvlastníka a zároveň sa podieľať na povinnostiach vyplývajúcich z ich spoluvlastníctva, ani že mal záujem o ich užívanie, v konaní nepredložil. Žalovaní naopak vo svojich výpovediach a písomných vyjadreniach zhodne tvrdili, že žalobca ich nikdy nekontaktoval ani neoslovil so žiadosťou o umožnenie prístupu do nehnuteľnosti, príp. so žiadosťou o umožnenie jej užívania. Odvolací súd preto v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobca nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k svojmu tvrdeniu), že by ho žalovaní vylúčili z užívania uvedených nehnuteľností.

23. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza, že samotné vedenie sporu o určenie neplatnosti závetu (vedeného s úmyslom stať sa spoluvlastníkom nehnuteľností) nepostačovalo k prijatiu záveru, že žalobca mal konkrétny záujem užívať nehnuteľnosti, a že by mu v tom žalovaní bránili. Nie je totiž vylúčené, aby si žalobca uplatnil právo resp. žiadal o užívanie nehnuteľností aj pred skončením predmetného súdneho sporu, rovnako ako nie je vylúčené ani to, že by mu žalovaní takéto užívanie umožnili (napr. z dôvodu očakávaného pomerného podieľania sa žalobcu jednak na nákladoch spojených s údržbou a nevyhnutnými opravami nehnuteľnosti, ako aj na dani z nehnuteľnosti, nákladoch za spotrebované energie, príp. aj na poistení nehnuteľnosti). Je predsa možné a snád i bežné, že strany v priebehu sporu dočasne upravujú svoje sporné práva a povinnosti, a to buď dobrovoľne, alebo na základe nariadeného neodkladného opatrenia. V posudzovanej veci, ako už bolo uvedené vyššie, žalovaní argumentovali okrem iného aj tým, že žalobca s nimi počas súdneho sporu odmietol komunikovať telefonicky aj e-mailom (výpoveď žalovaného 1/), nikdy neprejavil záujem o akékoľvek užívanie nehnuteľností, čo žalobca napokon ani nespochybnil, ani žiadnym dôkazom nevyvrátil. Že by

mu žalovaní v užívaní nehnuteľnosti (keď o takomto záujme žalobcu ani nemali vedomosť) akokoľvek bránili, alebo že by ho z užívania nehnuteľnosti vylúčili, nebolo v konaní preukázané.

24. Rovnako, ako žalobca nepreukázal, že by ho žalovaní vylúčili z užívania nehnuteľností, nepreukázal ani rozhodujúcu skutočnosť, že by žalovaní užívali nehnuteľnosti nad rámec svojich spoluvlastníckych podielov na jeho úkor (na úkor jeho spoluvlastníckeho podielu). V konaní totiž nebolo preukázané, že by žalovaní vôbec nehnuteľnosť užívali, keď za užívanie skutočne nie je možné považovať občasnú kontrolu nehnuteľností (či sa v nej napr. nezdržiava cudzia osoba) resp. vstup do nehnuteľnosti za účelom jej údržby a nevyhnutných opráv. Inými slovami, žalobca nepreukázal, že by sa žalovaní na jeho úkor bezdôvodne obohatili. Odvolací súd v tejto súvislosti súhlasí s názorom žalobcu, že bezdôvodné obohatenie (majetkový prospech) môže mať rôznu povahu, môže dôjsť k zväčšeniu majetku i k jeho nezmenšeniu (hoci za riadneho chodu vecí by sa zmenšil). Odvolací súd súhlasí tiež s tým, že na vznik nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia na strane „rušeného“ spoluvlastníka postačuje, aby mu „rušiaci“ spoluvlastník vec zneprístupnil a pritom by danú vec sám neužíval s tým, že dôvod takéhoto neužívania je právne bez významu. Pre určenie výšky peňažnej náhrady pre vylúčeného spoluvlastníka nie je rozhodujúce, čo spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu získal (o čo sa obohatil), podstatná je ujma vznikajúca vylúčenému spoluvlastníkovi. Tú je potrebné stanoviť na základe úvahy vychádzajúcej zo skutkových zistení ohľadom toho, čo by spoluvlastník pri obvyklom užívaní veci v rámci svojho spoluvlastníckeho podielu získal. Vo všeobecnosti je možné výšku bezdôvodného obohatenia vyjadriť ako peňažnú čiastku, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné užívanie veci (v danom prípade spoluvlastníckeho podielu na nej). Pokiaľ je výška obvyklého nájomného v danom mieste a čase závislá aj na účele a spôsobe užívania, treba prihliadnúť aj na podstatu (spôsob a rozsah) faktického užívania subjektom, ktorý sa bezdôvodne obohatil (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 8/2009 z 13.11.2009).

25. Vyššie uvedené však zároveň predpokladá, že spoločná vec je objektívne spôsobilá slúžiť svojmu hospodárskemu účelu a generovať svojim (spolu)vlastníkom určitý majetkový prospech, teda, že je vôbec užívateľská. Podľa názoru odvolacieho súdu ale žalobca v spore nepreukázal, že by bolo vôbec možné nehnuteľnosť (vzhľadom na jej zlý technický stav) normálnym spôsobom, na ktorý je určená, užívať, ani v akej výške a či vôbec sa žalovaní na jeho úkor bezdôvodne obohatili. Dokazovaním vykonaným pred súdom prvej inštancie bolo naopak preukázané, že predmetná nehnuteľnosť (rodinný dom) bola v zlom technickom stave, ktorý znemožňoval jej riadne užívanie. Prvoinštančný súd v tejto súvislosti správne poukázal na to, že navštevovanie nehnuteľnosti žalovanými za účelom jej údržby a nevyhnutných opráv nie je možné považovať za jej užívanie (s cieľom získať majetkový prospech) a už vôbec nie za jej užívanie nad rámec ich spoluvlastníckeho podielu na úkor žalobcu.

26. Nad rámec vyššie uvedeného ako aj vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu odvolací súd v zmysle ust. § 387 C.s.p. tiež dodáva, že aj keď žalobca v podanej žalobe a v priebehu prvoinštančného konania tvrdil, že priemerná cena nájmu za porovnateľný rodinný dom s príslušenou plochou v danej lokalite je približne 2.500 eur mesačne, ani toto svoje tvrdenie relevantným spôsobom nepreukázal. Žalobca za týmto účelom predložil len internetové inzeráty ponúkajúce prenájom rodinných domov v lokalite Horský park, žalovaní však správne namietali (a teda v tejto časti vyvrátili tvrdenia a dôkazy žalobcu a opätovne na neho preniesli dôkazné bremeno), že sa jedná o kvalitatívne neporovnateľné ponuky (rodinné domy), na ktoré tak nebolo možné v konaní prihliadať. V týchto inzerátoch totiž išlo o zrekonštruované rodinné domy s nepomerne väčšou podlahovou plochou, ktoré mali na rozdiel od predmetného rodinného domu k dispozícii príslušený pozemok (záhradu), príp. garáž. Žalobca mohol na preukázanie svojho tvrdenia ohľadom výšky bezdôvodného obohatenia predložiť iné dôkazy, napr. relevantné inzeráty, odborné vyjadrenie či znalecký posudok, nič z toho však neurobil. Nie je pritom úlohou súdu suplovať procesnú aktivitu žalobcu a vykonať dokazovanie nad rámec navrhnutých dôkazov (a stanoviť tak výšku bezdôvodného obohatenia „vlastnou úvahou“ súdu). Žalobca (resp. jeho advokát) dokonca vo svojej záverečnej reči výslovne uviedol, že žiada, aby súd žalobe vyhovel, prípadne korigoval alebo určil cenu mesačného nájmu podľa svojej vlastnej úvahy. To je však nepochopenie povahy civilného sporového konania a úlohy žalobcu (sporových strán) v tomto konaní. Civilný sporový proces je ovládaný zásadou kontradiktórnosti konania a prejednávajúcou zásadou, vyjadrenými v čl. 8 a čl. 9 C.s.p.. Bolo preto povinnosťou žalobcu označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci (aj ohľadom požadovanej výšky sumy bezdôvodného obohatenia) a podprieť tieto svoje tvrdenia dôkazmi. Keďže však žalobca v konaní žiadne relevantné dôkazy ohľadom ním tvrdenej výšky bezdôvodného obohatenia nepredložil, neunesol tak dôkazné bremeno ani v tejto časti žaloby, čo by bolo (samozrejme,

ak by uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že žalovaní nehnuteľnosť užívali nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu a tým sa na jeho úkor bezdôvodne obohatili, čo sa mu nepodarilo) taktiež dôvodom pre zamietnutie jeho žaloby.

27. Navyiac, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že predmetná nehnuteľnosť bola v zlom technickom stave a nebola užívateľská. Z tohto dôvodu žalovaní nehnuteľnosť ani neužívali, ale vykonávali len úkony smerujúce k jej údržbe a zachovaniu jej stavu. Žalovaní v konaní predložili fotografie tejto nehnuteľnosti a odborné vyjadrenie Ing. Petra Sulíka, z ktorých bol zjavný zlý technický stav nehnuteľnosti. Žalobca relevantným spôsobom toto odborné vyjadrenie nespochybnil, neuviedol ani vlastné skutkové tvrdenia a nenavrhol ani vykonanie dôkazov dokazujúcich opak. Takisto zo svedeckej výpovede svedka X.. O.. K. I. (kupca rodinného domu) vyplynulo, že išlo o storočný rodinný dom v zlom technickom stave, ktorý nebol obývatel'ny celoročne, keď okrem iného elektrické vedenie nespĺňalo normy a kúrenie nefungovalo (odhliadnuc od ďalších nedostatkov nehnuteľnosti, na odstránenie ktorých vynaložil cca 22.000 eur). Z uvedenej svedeckej výpovede tiež vyplýva, že prenájom tejto nehnuteľnosti by bol možný len vo veľmi obmedzenej miere, ak vôbec. Súd prvej inštancie preto na základe vykonaného dokazovania správne vyhodnotil, že žalovaní z objektívnych dôvodov predmetnú nehnuteľnosť neužívali (a už vôbec nie nad rámec svojich spoluvlastníckych podielov - pozn. odvolacieho súdu), ale len vykonávali jej údržbu, a teda sa ani nemohli bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu.

28. Odvolací súd sa s vyhodnotením produkovaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie stotožňuje, pričom považuje za potrebné poukázať na to, že strany sporu sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a majú teda v sporovom konaní dôkaznú povinnosť. Strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok sporu, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Spravidla je dôkazné bremeno (a bremeno tvrdenia) rozdelené medzi stranami v spore v závislosti na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov právneho vzťahu. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť a preukazovať žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie, čo je aj prípad prejednávanej veci, pričom súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalobca ním produkovanými dôkazmi svoje tvrdenia o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných nepreukázal, a teda že žalobou uplatnený nárok nie je dôvodný. K odvolaniu žalobcu potom odvolací súd uvádza, že namietané nesprávne hodnotenie dôkazov, vrátane nesprávnych skutkových a právnych záverov, nie je opodstatnené. Pripomína, že hodnotenie dôkazov je vecou súdu, a nie sporových strán. Zdôrazňuje tiež, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo sporovej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

29. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci samej správne zistil skutkový stav vykonaním navrhnutých dôkazov, následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, teda na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil. Ak súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, rozhodol správne, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 262 ods. 1 a ust. § 396 ods. 1 C.s.p.. Žalovaným, ktorí boli v odvolacom konaní plne úspešní, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).